

Zsoldos Zoltán

1961 – 2001

*Ha csak egyszer enyém lehetne
a csend
nem lenne bennem ennyi zaj*

*de ezernyi zajból vagyok
összerakva
öszöneimből kél
a zűrzavar*

(Puszta Sándor: Egyre hátrálsz)

Arról a nagyközösségről, amibe mi, fehérváriak természetes módon nőttünk bele, mások mindig elismerően nyilatkoztak a Bokorban. A Molnár Lojzi és Simonyi Gyusza által létrehozott közösségek vonzereje abban állt, hogy mindenki *saját maga* lehetett benne: a Lélek mindenkin keresztül más-más módon gazdagította a közösséget. Mindegyikünk beleálmodta ifjúi vágyát és hitét az őszinte kapcsolatokra, a tiszta és odaadott életre. Felnőtt közösségek akkor még nem is voltak Fehérváron, akiknek megfontoltsága megzavarhatta volna fiatalos álmainkat.

Ebbe a közösségbe érkezett meg Zoli 1981 végén. Hogy honnan? Ádám nevet adott a teremtményeknek, így lévén Isten társává a létbehívó akaratban. Zolit és ikertestvérét, Tibit születésükkor anyjuk helyett a szülészorvos nevezte el. A Zoltán napon született gyerekek egyike így lett Zoltán, a másikat pedig az orvos saját magáról nevezte el Tibornak. A négy foganásból született öt fiú féltestvér három apától származott a családban. Ezek után a közösség a második születést, a létbehívó akaratot jelentette Zoli számára.

Janival és Robival reggelente szent ferenci életmódot tervezgettek imával, saruval, tanúságtétellel és persze koldulással. Ahogyan Jani mondta, Zoliban azoknak az embereknek a „plusza” volt, akik nem az oltárnál nőttek fel.

Mire '82-ben behívták katonának, Erzsit már egy acélgyűrűvel eljegyezte. A behívóparancsot nem tagadta meg, de a fegyverfogást igen. A felajánlott munkaszázadot végül nem tudta elfogadni, ezért megszökött Csepelről. Fehérváron, egy templom padlásán bujkált majd egy hétig. Barátait, rokonait követték, figyelték. Amikor elhagyta ezt a rejtekhelyet, azon a napon este elfogták. A katonai fogda, a szökés és menekülés, a letartóztatás, a rabkórházban és előzetesben eltöltött négy hónap legalább olyan megpróbáltatást jelentettek számára, mint sokunknak a Baracskán eltöltött idő.

Ő hozta divatba a mőtősnadrágot. Praktikus viselet: az eredeti fehérét az esküvőjére vette fel 1983-ban – a szárazvirágos mennyasszonyi csokorral olyan „hippis” lett az alkalom. A zöldre vagy barnára festett mőtősnadrágot pedig a hétköznapokon hordta.

A Kertalja utcai „kölcsönházat”, mely sosem volt az övék, először fürdőszobával, aztán szobával, műhellyel bővítették. Néhány év múlva négy kislányukkal laktak benne. Zoli mindenben az egyszerűsége törekedett. Mi pedig nem tudtuk eldönteni, hogy ez a próféta hangja-e benne, vagy a szalmaláng természeté.

Otthagyta keze nyomát minden fehérvári közösségi építkezésen. Mindegyikőnk emlékszik, melyik falat rakta Zoli a házán, melyiket festette, melyiknek a tetején egyensúlyozott.

A kétkezi munkát szerette: mellé állt a zsanai, fehérvárcturgói, pusztapáti gazdálkodásnak, építkezésnek is.

Cipész végzettsége volt, de legjobban a fát szerette: ha a „divat” úgy diktálta, rajztáblából készített bútort. A csipkeverőket százával esztergálta. Összeállított egy szövőszéket – majd szétszedte. Ezer dolgot kipróbált: a gipszöntést, az agyagozást és annak kiegészítését is.

A Lélek úgy döntött, hogy szólni akar Zoli hangján is: elsősorban nem szavaival, mondataival, hanem dallamokban. A versekben, melyeket megzenésített, önmagát kereste, önmagát próbálta megérteni. Csak így tudott szembenézni személyisége árnyékba szorult részével. A versekben a koporsó, a gyász, a halál lelkének mélységét mutatta – és mindez később önbeteljesítő jóslat lett.

Zenét sosem tanult, de a gitáron kívül ösztönösen ráérezett a zongora, hegedű, klarinét megszólaltatására.

Szociális érzékenysége, érintettsége a pénzkeresetben is a szolgálat felé vitte: akár sekrestyés volt, akár a hajléktalan szállón, akár a soponyai, sárbogárdi családotthonban dolgozott.

Minden embert jellemez a boldogsághoz való viszonya. Zoli úgy érezte, meg kell szereznie, meg kell védenie a jogát a boldogsághoz. Azt a kort nem érte meg, amikor ráébredhetett volna, hogy ezt az engedélyt nem mástól, hanem saját magától kaphatja meg.

A sikereit és a kudarcait nem tudta feldolgozni, ahogyan az álmai és a valóság közötti feszültséget sem. Hol elnyomta azt, hol kitört belőle.

Zoli sorsában megtapasztaltuk a közösség lehetőségeinek határát. Hogy mit jelentett támogatásunk a végül felbomlott házasságában, az utána következő magányban, az utolsó évének betegségében? Azt hiszem, ezt senki sem tudja megmondani. Zoli számára a közösség egyszerre volt ajándék és feladat, ahogyan ő maga is ajándék és feladat volt a közösség számára.

Tanos Gábor